

Faia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Abonamente

I	450 Lei
II	300 Lei
III	350 Lei
IV	300 Lei
V	300 Lei

MANUSCRISELE SE VOR TRIMI DE ADRESA
CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ

EPISCOPIA CARANSEBEȘULUI
CONT C. E. U. NR. 89678

Publicații

Concursse protopopiate	1000 Lei
" parohii cl. I	600 Lei
" " " II	500 Lei
" " " III	400 Lei
Diferite publicații em. □	8 Lei

UN VEAC DE LUPTA

1848 — 1948

Anul memorabil 1848, anul revoluției, este scris cu litere de foc în calendarul frământărilor și năzuințelor popoarelor bătrânului nostru continent.

Pentru istoria neamului nostru, evocarea acestui an de rară măreție, echivalează cu începutul unei ere noi, amintind un neuitat crâmpei din luptele pentru eliberarea poporului din lanțurile robiei asupritoare.

Intr'adevăr oricine ar încerca să arunce o privire fugară asupra trecutului nostru, cu o sută de ani în urmă, va putea constata — fără multă greutate — cât de departe era acesta de realitatea actualelor orânduirii. Ardealul și Banatul gema sub călcâiul imperialist habsburgic iar Moldova și Muntenia erau robite Semilunii. Nenorocirii acesteia i se mai adăoga și alta: poporul trebuia să mai îndure și umilințele nemiloșilor nemeși, grofi și moșieri cari îi storceau și ultima lui vlagă.

Aceste mediocre împrejurări au făcut ca duhul veacului nou, vântul de viața nouă al libertății, să pătrundă fulgerător și în sufletul poporului român, determinându-i o adâncă schimbare a conduitei lui.

Sub presiunea dorului de mabine și a copleșitoarelor lipsuri în care se sbătea dramatic, poporul român s'a ridicat cu fermitate ca să-și scuture jugul împărării și să-și creeze o soartă mai omenească. Providența a făcut ca tocmai în acele

clipe hotărâtoare, neamul nostru să fie binecuvântat cu o seamă de bărbați providențiali deschizători de drumuri cari au stat în fruntea mulțimii oprimate.

Inimele noastre fac să vibreze coarde adânci când amintim numele nemuritorului Crai al Munților - Avram Iancu, S. Bărnuțiu, G. Barițiu în fruntea mișcării pentru libertate în Ardeal și a lui N. Bălcescu, Al. Golescu, și a lui I. Ghica în Muntenia.

O dâră de lumină în acest veac de luptă pentru cauza poporului, a lăsat însă figura legendară a tribunului bănățean Eftimie Murgu.

Profesorul de filosofie, dascălul și îndrumătorul lui N. Bălcescu, grănicerul E. Murgu a fost apostolul ideii pentru libertate și înfrățire în Moldova, Muntenia ca și în Banat.

E. Murgu credea neîndoios în biruința ideii de libertate a popoarelor, de aceea el iscălește cel dintâiu, actul de detronare al Habsburgilor.

El, e precursorul care susține că numai mergând laolaltă Românii cu Ungurii vor scăpa din jugul iobăgiei feudale. Tot el cere exproprierea moșilor grofilor și împărțirea pământului strămoșesc, țăranelui muncitor.

Dar cele mai arzătoare dorințe ale strălucitorului luceafăr bănățean erau: eliberarea și organizarea bisericii noastre strămoșești pe care o considera drept o

Libertatea este dreptul de-a face tot ce nu e împotriva dreptului aproapelui

fundamentală condiție a existenței noastre naționale și unirea tuturor Românilor într-o singură țară: „Daco România“.

...Popasul sărbătorește pe care-l facem astăzi — după un veac de la revoluția pentru libertate de la 1848 — constituie nu numai o evocare luminasă a trecutului ci și o hotărâtă dorință de reimpăspătare a energiilor pentru a fi ne trezind ideea și dreptul de libertate al tuturor popoarelor din lume.

Și mai întorcându-ne cu gândul la vremurile de grele lupte pentru libertate — făcând un veac — vom putea descifra și în actualelor lupte pentru pace și independență de care depinde progresul și furtuna întregii omeniri.

Pentru înfăptuirea acestui ideal luptă și guvernul Republicii noastre, ești din popor și secretar al poporului.

Redacția

LUI EFTIMIE MURGU

— Apoteoză —

II.

Fălfăie departe ale vremii flamuri
Și întreg Banatul e în azurul blând de sărbătoare,
Lung susură luncile cu sveltele lor ramuri
În liniștele aromate ale clarului de soare...
Visător al unui secol, azi stai tu privind în depărtări
La răspântia ta — pe ale timpului cărări,
Între șaptele unui amurg de ieri
Și crenelate zori în albul de tăceri...
Visător din alte lumi, tu'nainte ai trecut
Cu sufletul în zalea argintie spre a idealului cetate...
Intrepid spasmurile le-ai învins, căci paloșul cuvântu-
lui tu l-ai avut,
Țara visului departe străluce-a idealului magni-
fică cetate!
Luptător al Providenței, Banatul ți se închină
Cu ale sale culmi trodată'n zările argintii,
Cu luncile'n hlămidă de cârcare și sulcină...
Și voinicii munți - ai noștri munți cu piepturile curji...
În oceanul vieții tale s'au scurs durerile talaz de talaz
Din oceanul suferințelor Banatul se ridică az,
Feciorul cel mai mândru al mamei Românie,
Trup din ține, suflet din ține,
Un Făt-Frumos cu narurile pline...

Lucian Costin

Revoluția din Valahia în revoluția din 1848

Din valbură unui veac de lăudnică luptă, sălătorește și se desprind chipurile de un legendari ale tuturor luptătorilor pentru emanciparea poporului, în constelația căreia strălucește, ca un luceafăr, figura istoricului Nicolae Bălcescu, ideologul și acțiunierul revoluției din 1848 în Țara Românească.

Documentare vechii și nouă transmise din generație în generație, în minunatele acțiunecutele producțiuni folclorice, în care poporul nostru își glorifică eroii, cântându-le vitejle în doral visurilor neînplinite și al îndreptărilor nădeji, evidențiază prezența în istorie a preoșimii ortodoxe și efectiva ei contribuție la înfăptuirea marilor idealuri naționale și sociale.

Preotul ortodox, ridicat din sânul poporului și trăind în aceleași condiții de viață și în același freamăt de suflet, nu poate fi conceput decât ca un permanent svâcnet de inimă, sincronizat cu bătăile de inimă ale păstoriiților săi.

De aceea, când în primăvara anului revoluționar 1848, au pornit năvalnic să rupă opreliștile unor veacuri întunecate, mulțimile de țărani, muncitori, meșteșugari, negustori și intelectuali, preoșimea din Ardeal din Moldova și din Valahia s'a alăturat cu entuziasm acestei mișcări epocale, „pentru a înfăptui întru tot dorințele poporului“ (N. Bălcescu).

La apelul comitetului revoluționar din Țara Românească, deodată cu lucrătorii, clăcașii și intelectuali „membrii clerului de jos, răspunsără cu însuflețire“ (N. I. Simache, *Revoluția de la 1848 în Ploiești și jud. Prahova*, pag. 11). Slujitorii altarului au mers alături de „propovăduitorii crezului pașoptist, pornind de la credință că lupta revoluționarilor avea înțeles biblic de a izbăvi norodul de cel viclean“ (Gh. I. Georgescu — Buzău, art. *Preoși luptători*, în *Albina* din 6 Iunie 1948, pag. 7) Dacă la început, unii preoși au avut „momente de șovăire“ văzând în stindardele libertății „simbole de resbele“, mai târziu un raport al comisarilor de propagandă din plasa Piteștilor scrie că „astăzi stindardele libertății fălfăie pe toate bisericile“ (idem, art. cit).

La 1848; preatimea din Țara Românească avea deja experiența unei revoluții.

Printre pandurii lui Tudor din Vlădimir, mulți preoți își purtau sfieinic durerea unei grele înfrângerii și răscolitoare amintiri. Poporul purta din gură în gură, faima unui Constandin din Butoești, cel făcut preot din pandur, prietenul de gânduri și sentimente al călugărului — filosof dela Motru, Eufrosin Poteca. „Constandin cu ceata lui a urmat pe Tudor în drum spre București. A tăbărit pe câmpia Controcenilor. S-a dat în vorbă cu popa Panait de la Cărămidari, care rămăsese uimit de atâta spujină de oaste românească. A defilat cu ceata sa pe ulițele Bucureștilor și nu-și putea lua ochii dela steagul oastei cu Sfânta Troiță zugrăvită frumos. I-a stăpânit gândul *chipul preotului cu crucea în mână care mergea la dreapta lui Tudor, cum și glasurile preoților care la răspântii, în București, citeau cu glasul înalt proclamația drepturilor pentru toată obștea*“ (Pr. Nicolae M. Popescu, *Preoți de Mir adormiți în Domnul*, pag. 119).

Cu astfel de amintiri, preatimea din Valahia era pregătită la deslănțuirea iureșului dela 1848. Și ea și-a făcut datoria...

În târla de oi a preotului Radu Șapcă din Celei (jud. Romanat), se urzia, în taina nopților, planul revoluției.

Conspiratorii din București — membrii comitetului revoluționar — au găsit adăpost sigur, primire caldă, sfat și îndemnuri bărbătești la popa Șapcă din Celei.

După desăvârșirea planului și împărțirea roțiilor între fruntașii revoluționari, preotul Radu Șapcă, alături de Eliade, Cristian Tell, Ștefan Goleșcu și Nicolae Pleșoianu, acționează intens în Oltenia, pentru pregătirea răscoalei.

În 9 Iunie 1848 popa Șapcă dădu semnalul de alarmă. Cu glas de tun, el deschise adunarea dela Islaz, cutremurător și profetic: „Izbăvește, Doamne, și mântue pe tot omul care suferă! Ridică și însuflețește pe acest popor care moare ca să facă să trăiască asupritorii săi! Scape-l de abuzul clășii, de ticăloasa iobăgie, de podvoada drumurilor și șoselelor, de aclele muncii și farenților.“ Glasul preotului răscolii suflete. Se scurgea în lacrimi, în atâta obida de veacuri și fremăta în suflete dorul de libertate...

Eliade ceta „Proclamația“ sub faldurile steagului, binecunoscut de popa Șapcă, cu lozincă „Dreptate — Frăție.“

Proclamația cuprinde și un proiect de constituție democratică cu 28 articole.

Pentru atitudinea sa dărză popa Șapcă, după prăbușirea revoluției, în lațari, fu înstrăinat de pământul pe care l-a lucrat și pentru care a luptat...

Numele lui însă a rămas și figura lui, încursificată în admirația și gratitudinea poporului, luă proporții titanice:

!Să trăiască popa Șapcă

C'a scăpat țara de clacă!

După abdicarea lui Gheorghe Bibescu, la 13 Iunie 1848, s'a instituit „Guvernul provizoriu“.

Numeroase deputații asigurau Guvernul de bucuria și sprijinul lor. Din documentele vremii rezultă că în fruntea acestor deputații erau preoții „cu crucea, evanghelia și steagul tricolor“, exprimându-și bucuria că li s'a dat „Constituția, prin care se dă la toți deopotrivă dreptul neamului omenesc, drept dat omului de Dumnezeu dar refuzat și înecat prin sistemul vechinului guvern și declarând „căci sunt hotărâți cu toții a apăra aceste drepturi cu chiar a lor viață“. În rândul acestor preoți se amintește de „protopopul orașului Ploești“, de preotul din Vălenii de Munte“, etc. ●

În fruntea revoluționarilor din București, la 19 Iunie, se amintește preotul Ambrozie dela episcopia Buzăului. El mergea în fruntea poporului spre tunurile „pregătite să tragă în norod“. Nu se înfricoșă. Dimpotrivă. „Se aruncă asupra unui tun și taie fitilul aprins, care trebuia să declanșeze focul“ (cf. Mihail Roller, *Ana Spătescu*, Buc. 1948, pag. 12). Cutezanța preotului umplu de curaj inimile poporului.

Intervenția lui a paralizat încercarea de a înăbuși revoluția și de a răsturna guvernul provizoriu. Ca necunoscută, poporul îl învesti cu supranumele de „*Popa Tun*“.

În fruntea celor șaptesprezece țărani, reprezentând fiecare pe clăcașii dintr'un județ, în „Comisia Proprietății“, se numără și preotul Neagu din Domnita, reprezentând județul Slăm Râmnic (Râmnicul Vâltan).

Comisia, alcătuită din reprezentanții clăcașilor și ai moșterilor, avea să pregătească un plan „privitor la desrobirea clă-

cașilor împământarea lor, prevăzută în articolul 13 al Constituției, proclamată pe câmpia Filaretului“ Această comisie este numită de C. A. Rosetti „prima adunare de Români“ sau „primul curcubeu al fericirii ce se arată pe cerul libertății“ și „cartea dreptății, cartea lui Dumnezeu“ (cf. Gl. I. Georgescu — Buzău, art. cit.) În cursul celor nouă ședințe, cât au ținut desbaterile acestei adunări, întreruptă pe neașteptate, n'a fost zi în care popa Neagu să nu ia cuvântul, pentru ca după el, să și deschidă glasul lor simplu, dar grăitor, și ceilalți deputați clăcași“. În numele omenirii și iubirii de dreptate“ el face apel la marii proprietari ca aceștia „povățuiți de luminele veacului și îndemnați de mărirea de suflet“ să facă și pe clăcași „părtași la pământul patriei“ (Idem). „Oare n'ar fi păcat, zicea el, înaintea lumii și a lui Dumnezeu, ca tocmai noi să fim străini și nemernici în pământul nostru și să nu ne putem bucura de un petec de pământ, care să ne fie de o mângâiere a hranei?“...

După intrarea trupelor turcești în Țara Românească, preoții, printre care se amintește numele unui Iosafat Snagoveanu, Ghenadie Poenaru și alții, în fruntea poporului, încearcă să înduplece pe trimisul turc și să-i aplece inima spre „dorința poporului“ care-și apăra „drepturile noi“.

Dar revoluția fu înăbușită.

Comisarul turc cere „printre altele, și pedepsirea preoților și călugărilor, care, în „mare număr“ luaseră „parte activă“ la „aceste tulburări“ Unii sunt arestați, alții apucară drumul pribegiei peste munți. Popa Șapcă din Celei, Popa Neagu din Domnița, Ierom. Varlaam, Nichita diaconul din Argeș, Evghenie ieromonahul dela Râmnic, Ierodiaconul Cezarie și atâția alții sporeesc numărul luptătorilor chinuți pentru „drepturile poporului“.

Insuși guvernul provizoriu, mulțimea, printr'o proclamație, „în numele poporului român“ tuturor celor care au participat la succesul revoluției din 1848 și „tuturor preoților și ieromonahilor ce, în capul poporului, cu peptele goale, se puseră înaintea tunurilor și le smulseră din mâinile inamicilor libertății“.

Dr. M. Bănescu

PREOȚI ARDELENI LUPȚATORI

— Contribuții la revoluția din 1848 —

Neamul nostru românesc poate mărturisii cu vad.ă mândrie, că e singurul popor în această parte a lumii care s'a plămădit sub aripile oerolitoare ale creștinismului.

Făind așezat însă „în calea tuturor răutăților“ — cum spunea un înțelept cronicar al nostru — a avut să înfrunte aspre și nenumerate lovituri și suferințe dealungul sbuciumatei și întinecatelor lui istorii. Ceeace a dat avânt strămoșilor noștri ca să poată răzbi cu tărie, vifornțiile năprasnice ale trecutelor veacuri, a fost tocmai sufletul, călăt la flacăra credinței strămoșești. Biserica strămoșească și-a împletit — dela început — destinele ei cu ale neamului însăși, Crucea și spada au fost armele strămoșilor, cu ajutorul crucii și-au apărat glia și tot cu ajutorul ei și-au croit drumul spre libertate și afirmarea națională.

Este în deobște cunoscut, că în vremuri de restriște și în timpul nesfârșiteilor lupte de apărare, preoții erau adevărații sfătuitoari și îndrumători ai poporului, pe care-l întârea în credință și în nădejdea unor zile mai senine.

Aceste modeste fețe bisericesti, purtau cu stoicism crucea suferințelor, care apăsa deopotrivă pe umerii lor ca și pe ai oropsitului popor. Și ai durerile poporului erau și durerile lor.

Cartea Neamului ne pune în fața ochilor noștri, nenumerate pagini de glorie, scrise cu sângele și împodobite cu cununa chinurilor preoților bisericii noastre creștine.

Măreța contribuție a preoțimii, a acestor apostoli ai libertății, pusă în slujba mulțimii asuprite, se oglindește într'un mod cu totul deosebit în timpul revoluției dela 1848 din Ardeal.

În memorabila vifornia — de acum un veac — când poporul încolțit s'a ridicat cu hotărâre să îndature lanțurile robiei asupritoare, preoțimea ardeleană s'a comportat așa cum o mărturisesc atât de plastic versurile poetului Andrei Mureșanu: „Preoți cu crucea în frunte“.

Trbuie să mai subliniem însă faptul că în această revoluție, preoții nu au fost numai îndrumătorii și însuflețitorii mulțimii, ei ei au fost chiar „generalii acestei oștiri țărănești“ și mâna dreaptă a neînfr-

catului *Crai al Munților — Avram Iancu*, cum afirmă, cu neintrecută-i competență, istoricul și revoluționarul *Nicolae Bălcescu*.

Când tulnicile răsunau prin desişul codrilor, slujitorii altarelor, purtând într-o mână Crucea în cealaltă spada, porneau la luptă în fruntea mulțimii ce se scurgea în valuri de prin văile munților.

Această înfrățire a Crucii și a spadei ne-o oglindesc duioasele versuri cari mai străbat nostalgic și azi, codrii ardeleni:

*Sus pe vârful dealului
In cetatea Iancului,
De trei zile și trei nopți
Cântă o sută de preoți,
Și se roagă și se'nchină
Pentru tabăra română...*"

Intre numeroșii preoți luptători ardeleni dela 1848, se conturează profilul de erou — legendar al preotului *Simion Groza*, unul dintre cei mai încercați „*Căpitani*” ai lui Avram Iancu. Istoria nepartinitoare ne spune că S. Groza, în fruntea unui mânăunchiu de Moți înarmați cu puști și lănci, înfrânge — în luptele dela Roșia — unitățile dușmane. Dușmanul însă nu se dădu bătut și luptând cu disperare, căuta să încercuiască pe S. Groza; aceasta printr-o dibace strategie îi atrage într-o strâmtoare, de unde abia reușește să se salveze nobilul comandant *Hutvany*.

După această biruință, Craiul Munților, trimite pe preoții S. Groza și Gomboșiu, în fruntea unor unități de moți, să urmărească pe inamicul înfrânt și să cucerească Zarandul. Înainte de a da semnalul luptei S. Groza îi îmbărbătează zicându-le: „Oameni buni, nu vă uitați că dușmanii sunt mai mulți, mai înarmați și hrăniți, că noi ne batem pentru casa noastră și pentru brazda noastră, pentru acele locuri sfinte unde sunt îngropați părinții noștri, că Dumnezeu e cu noi și dacă n'au putut străbate acești munți Turcii, nu vor putea nici aceștia!”

Alte figuri de preoți cari au luptat în fruntea iobagilor speculați de grofii și nemeșii stăpânitori, au fost: *Popa Balint* și *Vlădușiu*. Acești viteji, în fruntea Buciumanilor, au îngenunchiat mândria inamicului pe înălțimile dela Corna. Voind să răzbune această înfrângere unilitoare, baronul ungar *Kemeny — Farkaș*, încearcă un atac fulgerător, dar suferă din nou altă rușinoasă înfrângere din partea Buciumanilor comandați de preoții: *Vlădușiu*, *Gomboșiu*

și *Teodoreanu*. În culmea disperării acest baron a exclamat: „Diavolul să se mai lupte cu popii!”

Ce mai luminoasă pagină care scoate în relief pătimirea preoțimii ardeleni alături de popor în revoluția dela 1848, ne-o ilustrează în toată cruzimea ei cazul preotului *Iosif Cazan* din Mesteacăn, căruia asupra-țorii i-au smuls unghiile, i-au scos dinții, i-au ars barba și apoi în chinuri groaznice l-au omorât. (cf. *Bunea, Frăția credinței și frăția națională*, Cluj 1946. p. 12).

Multe figuri strălucite de preoți, ar mai putea fi amintite din șirul neînfricaților luptători pentru drepturile poporului asupra, dar asupra cărora spațiul restrâns nu ne permite să ne oprim. Orgoliul nostru însă nu ne îngăduie să încheiem aceste rânduri, înainte de a mai adaoga o figură de slujitor al altarului, al cărui nume ne cinstește în mod cu totul deosebit pe noi bănățeni. Fericitul întru pomenire episcop al Caransebeșului *Nicolae Popea*, la începutul carierei sale, în timpul revoluției dela 1848, ascultând glasul conștiinței, se pune în fruntea unei găzdi de Români brașoveni pe care-i îndeamnă la luptă, reușind să respingă un aspru atac al dușmanului. (cf. *Lupaș: N. Popea, București 1920 p. 25*).

Frumos simbol al înfrățirii credinței cu vitejia și a crucii cu spada!

Așa fost hărăzit neamului românesc, ca nici o acțiune a lui să nu se înfăptuiască decât la umbra bisericii și să nu se desăvârșească decât cu ajutorul slujitorilor ei.

Pr. Prof. Virgil Turcan

Avram Iancu - Craiul Munților — Eroul Libertății —

În revendicările legitime și în luptele sângeroase ale Românilor din Transilvania din anii 1848—1849, se impune figura legendară și eroică a lui Avram Iancu.

Răscoala iobagilor din Ardeal în istorie e scrisă cu sânge și suferință. Țăranul însetat de dreptate și flămând de libertate, a protestat și s'a jertfit pentru idealurile permanente ale umanității. Revolta lor contra asupra-țorii, a fost înăbușită în sânge și lanțuri, în plâns și temniță, dar idealul revoluționarilor n'a putut fi nimic; căci așa s'a stârnit uraganul vehement al

celor robiți de veacuri și s'a deslănțuit furtuna libertăților politice, economice și sociale a maselor muncitoare.

În gestul iobagilor răsculați, se vede simbolul jertfei pe altarul libertății și certitudinea dreptății ce se va împlini.

În istoria revoluțiilor românești, numele lui Avram Iancu e un semnal, un strigăt de alarmă și un erou al libertății și drepturilor românești. El dă semnalul la luptă pentru sfărmașarea lanțurilor iobăgiei și scuturarea jugului asupritorilor. Avram Iancu e luptătorul ce se dedică idealului și se sacrifică pentru libertatea și dreptatea semenilor săi, deci pentru binele și progresul poporului.

Figura impunătoare a revoluționarului A. Iancu rămâne adânc întipărită în conștiința poporului român, ca a unui mucenic al libertății și echității, contra feudalismului și magnaților abuzivi. În inima lui Iancu erau adunate toate umilirile și toate durerile neamului întreg.

Avram Iancu s'a născut în 1824 în Vidră de sus. A văzut lumina zilei în munții din care pornise răscoala lui Horia și Cloșca, ce fu înăbușită în temniță, în tragere pe roată și în spânzurătoare. Ca descendent al moșilor și urmaș a lui Horia, Iancu aduce cu sine revolta înăbușită și protestul reținut al iobagilor speculați de veacuri. El purta în sufletul său mare, imaginea răscoalei ce înroșise apele munților cu sângele iobagului, ce a murit pentru dreptate socială și libertate națională.

Temperament dinamic, luptător neînfricat și agitator de mase, făceau din el o personalitate revoluționară. „În timpul revoluției a fost mai iubit ca înainte, pentru vitejia sa, pentru bunătatea lui de inimă cu cei cinstiți și pentru asprimea lui cu cei nemernici („N. Botta-A. Iancu și epoca sa — pag. 16 *Cluj* 1924). Tribunalul Iancu a interzis jaful și crima.

De veacuri procesul de speculare a iobagilor nu se mai judeca, iar cauza lor justă nu se mai soluționa, și răbdarea ajunsese la culme și deaceia Iancu n'a mai cerșit dreptatea ci a ales calea răscoalei sângeroase.

Deaceia pe câmpia libertății la Blaj în 3 | 15 Mai 1848, unde s'au făcut cunoscute Curtii din Viena toate legitimizele aspirații și dreptele revendicări ale poporului român, cererile Românilor au fost formulate așa: *Toate națiunile din Ardeal să fie puse pe*

ficior de egalitate în Dieta țării, numărul deputaților să fie în raport cu numărul locuitorilor fiecărei națiuni; Biserica română să nu fie atârnată; să se desființeze iobăgia; să se întemeieze școli românești; sarcinile și dările să fie potrivite pe măsura averii fiecăruia; să se dea libertăți cetățenești“. Iancu a venit cu Moșii săi organizați militărește și hotărât pentru luptă și jertfă.

Curtea din Viena a înșelat nădejile generației dela 1848 și atunci s'a recurs la mișcarea maselor iobage. Moșii înarmați cu topoare și lănci în marșul memorabil cântau „Astăzi cu bucurie Românilor veniți pe Iancu în câmpie să-l însoțiți“.

Hotărârile adunării au fost aprobate de întregul popor, iar când uneltele grofilor și magnaților au început să împuște dinspre Mănerade, atunci Iancu scoate pistolul de brâu și dăscărcându-l în sus strigă „*Între noi și voi numai aceasta va decide*“. Iată semnalul luptei este dat și revoluția începe.

În Mihalț la 2 Iunie se întâmplă un măcel, unde curse primul sânge al revoluției. Iobagii români depe moșia unui conte maghiar fuseseră împușcați. Vestea omorului întocmai ca un fulger, se răspândește în toată țara, iar comitetul național se adună spre a decide. Iobagii și tineretul fierbeau de mânie și durere, iar la ședință Iancu din fundul sălii sari peste trei bănci și strigă: „Domnilor vorbiți înainte, eu plec în munți să fac revoluție“.

Prin revoluție voia să desrobească țărănimea și să treacă puterea în mâna poporului, căci revoluția „e cucerirea puterii de către o clasă care n'a mai avut-o niciodată cu scopul de a impune grupului un nou etalon de valuri. Prin astfel de zguduiri societățile cuceresc înșăși esența progresului de care conservarea lor e strâns legată“ (Ralea — Contribuții la știința societății pag. 301—302.)

Căci după Karl Marx conflictul dintre forțele de producție duce la revoluție socială, deoarece odată cu schimbarea fundamentului economic nu se poate să nu se schimbe mai repede sau mai încet toată suprastructura societății.

Totuși Marx făcea distincție între „*revoluția socială și cea politică*“ considerând drept revoluție politică orice răsturnare a autorității politice și a dreptului, iar revoluție, socială acea profundă transformare a raporturilor sociale și în primul rând a celor economice din lăuntrul societății“.

(P. Andrei, Sociologia generală p. 576).

Prefectul de lăncieri a venit la moșii săi dragi, au aprins focuri pe culmile munților, au sunat tulpnicul de brad și au început lupta, în frunte cu Iancu. Craiul Munților, pe calul său alb apare, unde lupta era mai grea. Lupta pentru dreptate și libertate era în toiu și la ea s'au aliniat și preoții despre vitejia cărora baronul Kemeny exclama: „Că dracul să se lupte cu popii“.

Răsculații se luptau eroic, conduși de conducătorii hotărâți. Nicolae Solomon în Hațeg, Axente pe Ampoiu, Popa Balint în valea Arieșului, Iancu în inima munților, iar prefectii Buteanu, Dobra și C. Romanul cu tinerețea lor tumultuoasă sunt mereu în fruntea răsculaților și în jurul focurilor, cântau imnul biruinții.

Totuși revoluția a fost înăbușită de autoritățile militare reîntrate în Ardeal, iar legiunile lui Iancu sunt disolvate și supraviețuite cu severitate.

Prefectul Axente, văzând că nu se mai poate rezista în Septemvrie 1849 și-a adunat voinicii în fața catedralei din Blaj și luându-și rămas bun le spus: „Să trăiți bravii mei feciori și să aveți încredere și nădejde, că v'ați bătut ca să fiți Români, ca să aveți drepturi și lege, nu v'ați bătut pentru hârtia nimănui.

Nu vă îndoiiți, nici vă temeți de amenințările, care le auziți.

Împăratul e drept, sau nu e drept, va trebui să fie drept“. Din această declarație se descifrează credința eroică a Românilor în dreptate și libertate. Se vede în același timp semnificația răscoalei și legitimele năzuințe și revendicări ale iobagilor, ce și de data aceasta vor fi înșelate de Curtea dela Viena, care mai apoi ne-a dat și odiosul dictat din 1940.

Iancu e aruncat în temnița din Alba-Iulia, unde suferise și Horia, înainte de a fi torturat pe roată. În temnița Craiul munților e scuiat în față, legat în lanțuri și palmuit.

Acesta este epilogul revoluției, dar fapta lor nu va rămâne fără ecou în conștiința poporului, a umarității și a istoriei, căci ea este o jertfă adusă libertății echității și progresului.

Iancu chinuit în temnița și-a ieșit din minți și apoi eliberat ia calea munților iubiți, prin care rătașește și cânta durerea fraților din fluerul său. Cântecul său era

cântecul răsculaților și clocotul sângelui irosit prin văile codrilor, ce se cere răzbunat.

Revine apoi acasă lângă tatăl său și în mijlocul moșilor săi devotați, iar când împăratul Frantz Iosif în 1852 vine prin Munții Apuseni și tatăl său îl primește cu un pahar de vin, Iancu pleacă din nou în munți și spune plin de revoltă tribunilor săi „*Toate sunt în zadar un nebun ca și un mincinos nu se pot înțelege*“.

Din nou revine între ai săi și mai face o ultimă încercare când pleacă în fruntea unei delegații la principele Schwartzenberg, guvernatorul Ardealului, care i-a întins mâna cu ironie, spunându-i: „*Ei, ce mai vor Români*“? La această întrebare, în conștiința lui Iancu s'a trezit tragedia iobagilor și îi dă această replică: „*Români vor o academie de drept la Sibiu și o baie de vapori la Vidra*“.

Din acel moment, drama poporului și durerea iobagilor înșelați de Împărat, au luat proporții gigantice în sufletul lui Iancu și deaceia aleargă în munți.

Moșii săi dragi, alergau după el și plâneau împreună durerea și trădarea lângă mormintele lăncierilor; iar când i se amintea de anii revoluției el spunea: „Aerul din case era stricat și eu am venit ca un uragan să-l curățesc“. Prin aceasta lămurea și interpreta sensul luptei sale eroice, pentru a lichida feudalismul și specularea omului de către om și a națiunilor mici de către cele mari.

În Iancu poporul vedea simbolul luptei pentru dreptate și libertate, care prin jertfă trebuie să biruiască. Deaceia poporul îl iubia și îl ruga: „Tu să rămâi la noi și să ții cu noi, nimeni să nu te ducă de aici“.

În 1872 moare și e înmormântat la Tepea, sub un gorun în apropierea bisericii. La mormântul său străjuește crucea suferinții neamului, iar gorunul în fiece toamnă își scutură frunzele pe mormântul său.

Lângă dânsul vechiul stejar cu trunchiul mândru își mai respiră crengile puternice, ce cad pe rând și se înoiesc într'una, vîind cu vîntul serilor, cântece de taină, între crucea mortului și crucea suferinții reînviitoare de pe lăcașul românesc al credinței“ (N. Iorga-Neamul românesc în Ardeal și Țara Ungurească vol. I pag. 351).

Iancu regele munților a dat semnalul de luptă spre a scăpa poporul de jug și tiranie căci paharul suferinței se umpluse.

Iancu, fatul frumos din poveste, e haiducul ce a chemat poporul la lupta să-și facă dreptate și să cucerească libertatea, când cuțitul suferinții le ajunsese la os.

Deacea în conștiința popoului și a istoriei, fapta îndrăsneată a lui Iancu a fost stimulent și certitudine în lupta clasei muncitoare pentru emancipare, pentru libertate, pentru echitate și democrație.

Idealurile generației dela 1848, devin acum realități prin reformele structurale petrecute în tânăra noastră R. P. P., prin care s'au împlinit toate condițiile obiective pentru consolidarea democrației populare, pentru buna stare celor ce muncesc și pentru o pace trainică între neamuri.

I. B.

Solemnitatea înscăunării

I. P. S. Iustinian Marina, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române

Sâmbătă 5 Iunie a. c. Sf. Sinod, a ținut ședința în care s'a stabilit definitiv programul înscăunării I. P. S. Patriarh Iustinian și s'a făcut prezentările membrilor delegației ruse și bulgare, cari au sosit pentru solemnitatea înscăunării.

Duminecă 6 Iunie a. c., a avut loc în sala Mării Adunări Naționale, solemnitatea înscăunării I. P. S. Iustinian Marina, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

La solemnitate au participat: Dr. C. I. Parhon Președintele Prezidiului Mării Adunări Naționale, membrii guvernului în frunte cu Dr. P. Groza, Corpul diplomatic, ierarhia bisericii noastre, reprezentanții autorităților civile și militare.

Erău prezenți membrii delegației Bisericii Ortodoxe Ruse în frunte cu I. P. S. Nicolae Crutitschi Mitropolitul Moscovei, P. S. Arsenie episcopul Calinului P. C. Protoereu Constantin Rușinski administratorul Afacerilor Patriarhiei din Exarhatul întregii Ucraine și d. Serghie Ivanovici Filipov secretarul particular al Mitropolitului Nicolae Crutitschi.

Delegația Bisericii ortodoxe bulgare era reprezentată prin P. S. Mitropolitul Chiril al Plovdivului și P. S. Arhiepiscopul Partenie de Lovshi vicarul Exarhatului Sofiei.

Ședința festivă a început la ora 10,20.

D. Stanciu Stoian, ministrul Cultelor, a citit Decretul de confirmare de către Prezidiu a alegerii I. P. S. Patriarh Iustinian

I. P. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului a predat d-lui prof. Dr. C. I. Parhon, președintele Prezidiului, cârja Patriarhală care a înmănat-o I. P. S. Patriarh Iustinian, rostind următoarele:

Inalt Prea Sfinte Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române,

„În numele Prezidiului Mării Adunări Naționale a Republicii Populare Române, vă înmănez cârja de Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Vă urez să păstoriți în pace și pentru binele popoului și al bisericii.

Să trăiți!“

După primirea cârjei I. P. S. Patriarh Iustinian a rostit următoarea cuvântare:

Onorat Prezidiu,

Călăuzindu-mă în viața mea de învățăminte Sf. Scripturi, cu adâncă recunoștință și desăvârșită încredere primesc cârja patriarhală, făgăduind că mă voi sârgui să o port cu aceeași vrednicie cu care au purtat-o iluștrii mei înaintași.

Astăzi mai mult decât oricând viața politică și viața religioasă a popoului nostru dreptcredincios, sunt contopite. Biserica Națională Ortodoxă Română și Statul democrat român sunt legate indisolubil, pentru că fiii credincioși ai Bisericii noastre sunt cetățenii Statului, iar cărmuitorii Republicii Populare Române sunt cei mai mari ocrotitori ai Bisericii noastre. *Între altele I. P. S. Sa continuă:*

„În vederea realizării acestor mărețe idealuri, Biserica Ortodoxă Română are de rezolvat patru mari și capitale probleme, ca să poată veni în sprijinul popoului român dreptcredincios, în munca lui pentru așezarea unei noi vieți sociale.

Cum, în primul rând, misionarii Bisericii noastre, din mijlocul popoului dreptcredincios, sunt pregătiți în mentalitatea și atmosfera vremurilor de până ieri, în această situație ei constituie o piedică în noua activitate socială a Bisericii. După un program bine chibzuit și cu un corp de îndrumători bine pregătiți, poporul nostru trebuie îndrumat, orientat și convins pentru acest apostolat social cerut de oamenii vremurilor noi. În mod firesc deci, urmează o selecționare și o promovare a elementelor dovedite apte și pregătite pentru noua misiune, cum și eliminarea celor ce nu mai corespund misiunii lor evanghelice, bineînțeles după normele unor școlarități aplicate de cei mai de seamă profesori de misiune, apelul meu către cler este același cu al Sf. Apostol Pavel: „Îndoind duhul minții voastre să vă îmbrăcați în omul cel nou (Efeseni IV, 23—24).

În al doilea rând, Biserica Ortodoxă Română pentru a putea răspunde cu folos acelorași idealuri și năzuințe ale popoului nostru dreptcredincios, trebuie să-și reorganizeze pe alte baze, păstrând regulile canonice și monahale, clerul monahal, care trebuie să fie în slujba luminii, culturii și ajutorului societății, conduși de spiritul evanghelic al jertfelnicei pentru aproapele, făcând din schiturile și mănăstirile lor, izvoare curate cu apă răcoritoare a Evangheliei lui Hristos pentru sufletul atât de însetat de lumină și de adevăr al popoului român dreptcredincios, neuitând îndemnul Sf. Evangheliei.

În al treilea rând trebuie revizuite armele acestor misionari și înarmarea lor cu armele duhului celui nou, pentru a ajuta în năzuințele lui pe omul cel nou, pe omul păcii, pe omul unei societăți pașnice și plină de iubire. În lumina

acestor postulate urmează să fie organizată toată predicarea cuvântului evanghelic, cea scrisă prin reviste, fie prin cărți de studii sau predici, fie prin cărți de literatură religioasă. Reorganizarea acestui arsenal de misiune, se impune poate mai degrabă decât celelalte măsuri amintite mai înainte, atât pentru orientarea și îndrumarea clerului de mir și monahal cât și pentru luminarea poporului dreptcredincios pe calea vieții celei noi.

Și însfârșit, în al patrulea rând Biserica noastră trebuie să se preocupe și de formarea clerului ei de mir și monahal în viitor. În acest scop trebuie să-și reorganizeze instituțiile pentru formarea clerului, care să poată răspunde tuturor năzuințelor și nevoilor poporului dreptcredincios, din cîer cu dragoste pentru ridicarea poporului și cu zel pentru câștigarea sufletului poporului, sufletului enoriei, un cler cu drag de muncă pentru propășirea Bisericii și Patriei."

Apoi d. prof. Dr. C. I. Parhon, președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale răspunde I. P. S. Sale, dintre care reținem următoarele:

„Am ascultat cu o deosebită mulțumire cuvântarea înțeleaptă a Prea Sfinției Voastre care ne-a umplut de bucurie văzând drumul luminat și sănătos pe care voiți să îndrumați Biserica Ortodoxă din țara noastră.

Prezidiul Marii Adunări Naționale a R. P. R. vă mulțumește pentru încrederea ce-i arătați și vă asigură de sincera afecțiune ce vă păstrează și de toate speranțele ce își pune în modul cum înțelegeți să păstoriți pe credincioșii Bisericii ce conduceți

Alegerea Prea Sfinției Voastre ca Patriarh a fost o mare sărbătoare nu numai pentru Biserica ci și pentru Prezidiu, Guvern și întreaga Republică Populară Română.

Ca și Înalt Prea Sfinția Voastră constatăm cu multă mulțumire că viața religioasă din țara noastră este legată în mod indisolubil de statul democrat român și credem ca și Sfinția Voastră că statul și Biserica trebuie să se ajute reciproc deoarece „Toată țara care se desbină înăuntrul său se pustiește și toată cetatea sau casa care se desbină înăuntrul său nu dăinuiește. Să căutăm dar, cele ce înlesnesc pacea și slujesc spre a ne ajuta unul pe altul.

Aprobăm cu totul ideile Înalt Prea Sfinției Voastre în ceea ce privește înarmarea misionarilor Bisericii cu armele duhului celui nou care să ajute pe omul cel nou, pe omul păcii, pe omul unei societăți pașnice și pline de iubire precum grații așa de frumos și de înțelept. Cărțile de literatură religioasă, revistele predicile, trebuie să respire această nouă și sănătoasă atmosferă.

Creșterea unui cler de mir și monahal, care să se hrănească cu hrana cea nouă și să respire duhul vremurilor noi constituie o însemnată preocupare a Înalt Prea Sfinției Voastre pe care suntem siguri că veți aduce la îndeplinire."

* * *

I. P. S. Patriarhul Justinian a primit apoi felicitări din partea membrilor Înaltului Prezidiu în frunte cu d. Dr. C. I. Parhon, a membrilor guvernului în frunte cu d. prim ministru Dr. Petru Groza, a autorităților civile și militare.

Asistența încolonată într'un lung cortegiu a coborât Dealul Patriarhiei, însoțind pe I. P. S. Patriarhul Justinian până la Biserica Sf. Spiridon Nou, din str. Șerban Vodă. Pe trotuarele căii de parcurs erau așezați preoți, călugări, călugărițe, corurile seminarelor etc. S'au întonat imnuri religioase.

În Biserica Sf. Spiridon Nou s'a celebrat o slujbă religioasă de către un sobor de înalți chiriari. Apoi P. C. Sa Gh. Vintilescu, directorul Sf. Sinod, a citit gramata sinodală de așezare în Scaun a I. P. S. Patriarh Justinian. A urmat ceremonia întronizării, după care luând cuvântul I. P. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului a urat I. P. S. Patriarh Justinian o păstorire îndelungată, în numele Sf. Sinod.

I. P. S. Nicolae Crutișchi, Mitropolitul Moscovei, a citit scrisoarea de felicitare trimisă de I. P. S. Alexei, Patriarhul Moscovei, I. P. S. Patriarhului Justinian, cu prilejul întronizării.

(Textul scrisorii îl publicăm în Nr. viitor).

După predarea scrisorii de felicitări I. P. S. Nicolae Crutișchi, Mitropolitul Moscovei a prezentat în numele său personal și în numele delegației Bisericii Ortodoxe Ruse felicitări cu prilejul întronizării I. P. S. Justinian ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Apoi, a luat cuvântul I. P. S. Mitropolitul Chiril, delegatul I. P. S. Ștefan, Exarhul Bulgariei, care a spus următoarele:

„Înalt Prea Sfințitul și Fericitul Exarh al Bulgariei și Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Bulgare, ne-au însărcinat să prezentăm Înalt Prea Sfinției Voastre sentimente adânci de dragoste frățească, felicitări cu ocazia ridicării Înalt Prea Sfinției Voastre în scaunul de Patriarh și urări pentru cel mai bun succes în slujba Sfintei Biserici a Domnului nostru Iisus Christos.

Biserica Ortodoxă Bulgară, totdeauna cu cordialitate sinceră a împărtășit bucuria și durerile Bisericii Ortodoxe Române, scumpei surori întru Christos. Aceasta se datorește precum spiritul de unitate ecumenică ce pătrunde Bisericile ortodoxe locale, tot așa și vecinătății noastre, ceea ce reprezintă un fapt de Dumnezeu pus.

Iată de această înțelegere condus, soborul arhieresc bulgar totdeauna este foarte sensibil pentru fiecare bucurie și tristețe a Bisericii Române.

A urmat la cuvânt d. Stanciu Stoian, ministru Cultelor, care spune, că un străvechiu obicei a statornicit ca, la instalarea în scaun a unui înalt demnitar, să i se facă urarea de a fi bun și drept, ca înaintașii săi buni și drepti, de a păstra, înmulți și desăvârși bunul material sau spiritual ce i se încredințează E un îndemn și o speranță, ca acela ce este atunci o promisiune. să fie mai apoi plinire și faptă.

La înscăunarea de acum, a I. P. S. S. Justinian Marina, în scaunul de prim vlădică și patriarh al Bisericii ortodoxe române, în numele guvernului Republicii Populare Române, îi facem și noi, cu căldură și încredere deplină, aceeași tradițională urare.

Căci bunele tradiții trebuiesc păstrate și cultivate și noi suntem bucuroși să credem că I. P. S. Sa așa va face. Tradițiile cele bune — datinile sau predaniile cum li se spun în

biserică — sunt memoria vie a obștii, comoara de experiență și înțelepciune, pe care ne-au lăsat-o înaintași și care împiedică omenirea de a reîncepe învățătura individuală și cu fiecare generație.

Ceace este adevărat despre tradiție în genere este adevărat despre tradiția creștină.

Inalt Prea Sfințite!

Poporul și guvernul său se bucură azi, la înscăunarea pe care ți-o face. Ne bucuram și nădăjduim.

Îți urăm Inalt Prea Sfințite, ca păstorirea pe care o inaugurezi, să fie sursă întărire, acestor așezări, spre înălțarea Republicii Populare Române, spre întărirea păcii și spre slavă ideilor de libertate și dreptate pentru popoare.

Tuturor le-a răspuns I. P. S. Justinian (Răspunsul I. P. S. Sale îl vom publica în nr. viitor).

Seara a avut loc la Ateneul Român un concert religios dat de corul „Carmen” pentru sărbătorirea I. P. S. Justinian.

Luni 7 Iunie a. c. ora 9.30 Sf. Sinod a ținut o nouă ședință, în care în prezența D-lui Ministru al Cultelor Stanciu Stoian, I. P. Sf. Patriarhul Justinian a depus legiuitul jurământ.

Apoi membrii delegațiilor ruse și bulgare, însoțiti de membrii Sf. Sinod au vizitat Institutul biblic unde s'a predat I. P. Sf. Sale Patriarhului o cârje de argint făcută de Institut, iar membrilor delegațiilor ruse și bulgare diferite cârji. S'au vizitat apoi mănăstirile de maici Pasărea și Tîgănești și mănăstirea Căldărușani, unde s'a oferit din partea D-lui Min. Cultelor un dejun în cinstea delegațiilor și membrilor Sf. Sinod. În aceeași zi la cină au fost oaspeții D-lui Primministru Dr. Petru Groza.

Chemare

pentru misiunile religioase

Misiunile religioase sunt chemări de reînviore a credinței și glasuri ale Cerului către pământul sbuciumat de a se înălța spre zări de lumină.

Și anul acesta prin purtarea de grijă a P. S. Sale Episcopul nostru Veniamin, închinătorii cucernicii își vor putea îndrepta pașii lor smeriți spre locurile noastre obșnuite de pelerinaj.

Facem o caldă chemare, către cuc. preoți și credincioși să ia parte la pelerinajele, a căror ordine o dăm mai jos:

I. 27 Iunie (Duminica Tatoror Sfinților) la schitul „Piatra Scrisă”, lângă Armeniș. Servește Prea Sf. Sa.

II. 20 Iulie (Sf. Ilie)

1. La mână. „Sf. Ilie dela Izvor” — Vasiova Servește Prea Sf. Sa.

2. La mână. „Izvorul Miron” lângă Românești.

3. La schitul „Sf. Ilie” de pe Muntele mic.

4. La schitul de pe Muntele Senețic.

III. 6 August (Schimbarea la față) la schitul de pe Muntele Senețic. Servește Prea Sf. Sa

IV. 15 August (Adormirea Maicii Domnului), La mână. „Mrocunea” din Valea Dunării, lângă Ogradena veche. Servește Prea Sf. Sa.

INFORMAȚII

Personale Prea Sf. Sa Părintele Episcop Veniamin, a plecat în ziua de 4 Iunie a. c., la București, unde a participat la ședința Sf. Sinod și la solemnitățile investirii și întronizării I. P. S. S. Justinian Marina noul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române; s'a reîntors în ziua de 9 Iunie a. c.

Distincțiuni, P. Sf. Sa Episcopul Veniamin a împărțit binecuvântarea achierească de a purta brâu roșu preoților Damaschin Daicovici, administrator protopopesic în Lugoj și Victor Suru din Cârpa.

Academia Română, s'a transformat în instituție de Stat și va purta denumirea de „Academia Republicii Populare Române”

Stema și drapelul R. P. R., au fost fixate în urma unui concurs la care s'au prezentat 325 machete. Stema reprezintă păduri de brazi, o sondă petroliferă în fund munți, deasupra cărora răsare soarele iar împrejur o coroană de spice încăsurată în tricolor, pe care sunt imprimate lterele R. P. R. Drapelul e compus din colorile: albastru, galben și roșu așezate vertical, în mijloc având stema, R. P. R.

Corul „Progresul” din Lugoj, al cărui renume a trecut de mult dincolo de granițele țării, a dat — sub măiastra baghetă a dirijorului Ion Lăzărescu, — răspunsurile liturgice, Duminică 23 Mai a. c., în monumentală catedrală mitropolitană din Timișoara. Corul sodalilor lugojeni, a dovedit cu prisosință al esele calități muzicale în fața unui public care umplea până la refuz catedrala mitropolitană a Banatului.

Reducerea reparațiilor. Derind să ușureze restabilirea cât mai grabnică a economiei naționale a României și ținând seama de relațiile de prietenie ce s'au stabilit între țările noastre guvernul sovietic — la cererea guvernului român — a luat hotărârea de a reduce suma ce a mai rămas de plătit drept reparațiuni cu începere dela 1 Iulie a. c., cu 50 la sută.

Această hotărâre, a fost întâmpinată cu vie satisfacție de poporul român, care și-a manifestat bucuria prin manifestări de mulțumire la adresa conducătorilor U. R. S. S.

Marea Adunare Națională; a fost convocată pe ziua de 11 Iunie a. c. în ședința de deschidere s'a comemorat centenarul revoluției dela 1848, și s'a elogiât noul gest de prietenie făcut de U. R. S. S., prin reducerea datoriilor de război.

Academia Română, a ținut în ziua de 28 Mai, în prezența înaltului Păzător și a I. P. S. Patriarh Iustinian, ședința solemnă de recepție ca membru activ, a preotului și scriitorului *Gala Galaction* (Gr. Pisanu șco.). Răspunsul la discursul de recepție a fost rostit de Păc. Nicolae Popescu profesor universitar.

Corul mixt din Oravița, de sub mânastra conducere a prof. V. Vărădeanu, a dat în seara zilei de 29 Mai. a. c., în oraș un reușit concert de muzică populară, clasică și religioasă.

Duminică în 30 Mai, corul a dat răspunsurile liturgice în biserica catedrală iar în după masa aceleași zile s'a produs cu diferite cântări împreună cu corul „Reununi de Cântări” din Caransebeș la o serbare câmpanească în Teiuș. Publicul caransebeșan a rămas plăcut impresionat de inepuizabilele valori artistice ale vechiului cor orăvițean.

Mulțumiri, Biserica ortodoxă din Armeniș, prin parohul ei pr. Oct. Costescu, aduce vii mulțumiri următorilor donatori: D-lui Ioan Gavrilă șef de gară, pentru o icoană mare, donată în amintirea timpului petrecut la comună; d-lui C-tin Ionescu, inv., în Globucraiova pentru suma de 1000 Lei; și d-lui Iosif Cruholschi tot pentru o icoană mare dată pentru sănătatea soției sale, grav bolnavă.

Dumnezeu să răsplătească jertfa bunilor creștini.

† **Preot Dimitrie Popovici**. În ziua de 27 Mai 1948, s'a stins din viață vrednicul preot Dimitrie Popovici în vârstă de 75 ani.

Cucernicul preot adormit în Domnul, a fost de 20 ani în parohia Topleș și apoi 25 ani în parohia Băile-Herculane.

A fost unanim apreciat de enoriașii, confrăți și superiorii săi, „grav și serios”, cum îl prezintă un fost coleg de școală, „sever, în primul rând, cu sine însuși”, Păr. D. Popovici a știut, totuși, să fie atât de aproape de sufletul enoriașilor, de durerile și bucuriile lor ca un adevărat „Părinte”.

Strădaniile lui au fost apreciate de fericitul episcop Dr. Traian Badescu, distingându-l cu „brâu roșu”.

Dumnezeu să-i facă parte de odihnă veșnică!

† **Preot Gh. Belcotă** din Cornereva, a trecut la cele veșnice în ziua de 23 Aprilie a. c., Răposatul a fost un vrednic slujitor al altarului închinându-și viața turmei credincioase și bisericii. Pentru conștiinciozitatea și zelul său pastoral, a fost distins cu brâu roșu.

Odihnească în pace!

Un gest grăitor. Mai mulți credincioși din Caransebeș, la apelul preoților lor, au adunat în ședința lor de Duminică, suma de 2800 Lei și au dăruit-o unei surori din oaste în loc de cunună pe mormântul ficei sale.

Marea Adunare Națională, în ședința din 11 Iunie a. c., a votat Legea pentru naționalizarea întreprinderilor industriale, bancare, de asigurări, miniere și de transporturi. Prin acest act trec în mâinile Statului, ca bun comun al poporului, cele mai importante mijloace de producție ale țării.

Prin decretul Consiliului de Miniștri, din 23 V. a. c., toate bunurile fostei case regale au intrat în proprietatea statului și s'a retras naționalitatea română membrilor fostei familii regale.

Consiliul de securitate al O. N. U-lui, prin contele F. Bernadotte, a recomandat un armisticiu de 4 săptămâni, care s'a și semnat, de Statul Israel și Arabi.

PARTEA OFICIALĂ

NOTĂ OFICIALĂ

Nr. 1930 B. 1948.

Examenul de calificare preoțească, la Academia noastră teologică, se va face în ziua de 2 Iulie 1948, ora 8 dimineața.

Absolvenții de teologie, care doresc a se prezenta la acest examen, se invită să-și înainteze cererile, însoțite de documentele necesare, Consiliului eparhial.

Caransebeș din șed. cons. eparhial ținută în 12 Iunie 1948.

Consiliul eparhial

COMUNICAT

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române cu Nr. 717/948, din 12 Iunie a. c., ne comunică următoarea hotărâre:

„În conformitate cu hotărârea luată de Sf. Sinod, în ședința sa dela 24 Mai a. c., pe baza Constituției votată de Marea Adunare Națională a Republicii Populare Române, la 13 Aprilie a. c. formula de pomenire a Capului Statului în biserică și la slujbe religioase este următoarea:

„... Membrii Prezidiului Republicii Populare Române pentru sănătatea și mântuirea lor...”

Dispozițiunea Sf. Sinod, se comunică întregului cler din eparhia noastră, spre știre și executare.

Caransebeș la 15 Iunie 1948.

Episcop:

Consilier referent

† **VENIAMIN**

Prot. Dr. M. Bănescu

CONCURSE

În baza ordinului Venerabilului Consiliu Eparhial No. 5241 B. ex. 1947 din 19 Decembrie a. c. se publică concurs repeșit, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foia Diecezană, pentru postul de preot la parohia de clasa III-a (treia) din comuna **Rusova-Veche**, protopresbiteratul Bisericii Albe, devenită vacantă în urma alegerii preotului Ștefan Găru la parohia din satul său natal Ciciova-română.

BENEFICII:

1. Sesiunea parohială, în estindere de 32 jughere 1000 st. p. extravilan.

2. Birul parohial uzitat.

3. Veniturile stolare uzitate.

4. Casă parohială cu toate supraedificatele și grădină.

II. INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă renumerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceiace doresc să ocupe acest post întrucât vor avea calificația cerută pentru parohii de clasa III-a (treia) precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopul Diecezan, să-și înainteze cererile adresate Consiliului parohial ort. rom. din Rusova-veche, prin Prea Onor. Oficiu protopopesc al Bisericii-Albe.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prelabila încunoștințare a Prea Onor. Oficiu Protopresbiteral tractual, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare însă nicidecum în ziua de alegere.

Rusovar-veche, din ședința consiliului parohial, ținută la 30 Mai 1948.

Președinte:

Constantin Dămian

adm. paroh

Secretar:

P. Rusovan

1—2

Nr. 276/1948

În conțelegere cu Oficiul protopresbiteral:

adm. protopopesc

Traian Constantin

Nr. 1932 B. 1948.

Renunțând Adunarea parohială la dreptul ei de alegere, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Foia Diecezană” pentru întregirea prin numire, din partea Consiliului eparhial a parohiei vacante de cl. III-a din comuna **Zgribești**, protopresbiteratul Lugojului.

I. BENEFICII :

1. Casă parohială
2. Intravilan de 1 jugăr
3. Sesiunea parohială în extensiune de 48 jug. pământ arabil, fânețe, pășune și tufiș
4. Birul uzitat
5. Stola uzitată

II. INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică sau sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului numit.

Cererile de concurs prevăzute cu documentele convenite și adresate Ven. Consiliu eparhial,

se vor înainta Prea On. Oficiu protopresbiteral al Lugojului.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută la 12 Iunie 1948.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier eparhial
Prot. Dr. Marcu Bănescu

Nr. 1954 B. 1948.

CONCURS

Renunțând Adunarea parohială la dreptul ei de alegere, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Foia Diecezană” pentru întregirea prin numire, din partea Consiliului eparhial a parohiei vacante de cl. III. din comuna **Soceni** protopresbiteratul Bocșei-Montane.

I. BENEFICII:

1. Sesiunea parohială în întindere de 58 jug.
  2. Birul parohial uzitat (una măsura de porumb sfârâmat de fiecare număr de casă.
  3. Stolele uzitate.
- De locuință, nefind casă parohială, se va îngrijii parohul numit.

II. INDATORIRI :

Preotul este obligat a-și îndeplini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului numit.

Cererile de concurs prevăzute cu documentele convenite și adresate Ven. Cons. eparhial se vor înainta Prea On. Of. protopresbiteral al Bocșei-mont., în Bocșa mont.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută în 12 Iunie 1948.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier eparhial
Prot. Dr. M. Bănescu

AVIZ

Se comunică Onor Oficiilor Parohiale că la Venerabilul Consiliu Eparhial se găsesc spre vânzare lumini cu prețul de 650 Lei Kg. plus toate taxele legale (24% cifra și 14% timbre). Luminile se distribuie de Păr. Diacon Dimitrie Băloni.